

Sognefogedens datter Anna Elise Madsen, født på Langesminde i Hundstrup skrev.

Minder fra barndommen.

Her vil jeg forsøge at tegne et billede eller tilbageklip, som jeg husker fra barneårene i Hundstrup.

Her tænker jeg på da jeg begyndte i skole. Det glemmer man ikke, den første skoledag. Tænk at få en ny skoletaske, det var simpelthen lykken, den duftede af nyt læder, det glemmer jeg ikke. Så var der jo også ABC'en den var også ny, og et penalhus af træ. Det var med skydelåg og plads til blyanter og griffel. Pen fik vi først i 3. klasse. For øvrigt måtte man selv holde sig med skrivetøj og bøger. Hæfterne fik vi vist nok, tavlerne havde skolen, de var noget ramponerede, så vi sloges om at få de pæneste. Tavlekluden havde vi med i tasken, og hvem der var den lykkelige ejer af en lille flaske vand med til kluden, så var det i hvert fald fuldendt. Tavlekluden var noget for sig selv, puh hvor den lugtede surt, for den blev ikke vasket, og tit spyttede vi på tavlen, så den var ulækker.

I 1. og 2. klasse havde vi håndarbejde om vinteren, og om sommeren gik vi til gymnastik i forsamlingshuset. (nuværende Hundstrup kro) Det har sikkert været et stolt syn. Vi gik og holdt hinanden 2 og 2 og lærerinden med sit spanskrør ved siden af os. Vi der boede ved siden af forsamlingshuset (f.eks. mig selv), havde vores skoletaske med, så vi kunne hurtigt smutte hjem, når vi fik fri.

Skråt over for skolen lå der et lille hus. Der boede en gammel kone, som hed Stine Krog. Hun havde som ung tjent hos mine bedsteforældre, og som følge deraf kom hun stadig i vores hjem. Denne gamle kone var nærmest som en bedstemor for os. Hun strikkede strømper til os, så der var altid gang i strikkepindene, også hullerne blev stoppet. Når vi børn havde været i skole, skulle vi altid ind og besøge hende, inden vi gik hjem. Så måtte vi vise vores strømper, og hvis der var huller, så var det om at få dem af, så de kunne blive stoppet.

Den hjælp som Stine Krog gjorde vores mor, blev så gengældt ved at hun fik vasket sit tøj, og mor bagte franskbrød til hende. Min far sørgede for brænde til hende. Det blev købt i skoven og kørt op til hende, når det var tørt. Hun fyrede også med kul. Det var nogen store klumper, som skulle slås i stykker. Det var gerne min storebror Niels Jørgen, der efter skoletid skulle slå kul og fylde hendes kulkasse. Jeg tror han fik 10 øre pr. gang, så skulle han også tømme hendes "spand". Jeg glemmer ikke hendes stue. Der stod et bord med et tæppe på, vi børn måtte endelig ikke skubbe til det, for der stod en grøn plante, som ikke tålte at blive rystet, sagde hun da, så vi sad musestille. Hun var ikke udpræget børnevenlig, måske lidt streng ved os. Vi fik næsten altid noget at spise. Hun havde en kakkellovn med kogerum. Jeg tror ikke hun brugte sit komfur i køkkenet, for jeg mindes ikke at der nogensinde var ild i det. Og den mad som jeg husker, smagte nu så godt, så jeg endnu længes efter den særlige smag. Det var for det meste rester af kød og brun sovs og så kartofler, der blev brasert i den mindste stegepande, jeg synes var så lillebitte, men den har sikkert været stor nok til hende. Hvis vi fik det hersens kartoffelbrasemad, så fik vi vandkakao, og det var også noget, der smagte så særpræget godt, at jeg aldrig nogensinde har kunnet lave det som Stine Krog.

Hun havde en broder i Fredericia. Han var bager og sendte sommetider en pakke med sandkager. De kunne vare længe og smagte derefter, da de stod gemt i hendes soveværelse, så det var nu ikke altid så spændende, selv om vi bestemt ikke var forvænt hjemmefra. Det stykke sandkage var næsten ikke til at få ned. Nej så var det anderledes, når hendes naboer, især førstelæreren eller lærerinden havde haft gæster, for så kom de med levninger af både steg, dessert og kage. Så var det om at være heldig at være i skole den dag. Særlig lækkert var det, når hun havde gemt citronfromage til os børn, det smagte så himmelsk.

Der er en ting som står for mig som noget rædsomt, tænk hun havde radio, sådan et lille krystalapparat med hovedtelefoner, og der havde hun en ekstra, sådan at vi kunne være to om at høre. Vi havde kun for det ene øre. Stine selv havde for begge ører. De var betrukket med hækede overtræk. Men nu tilbage til det, jeg syntes var rædsomt, det var en fast regel at et af os 7 børn skulle på skift gå op til hende om søndagen for at høre gudstjeneste i radioen. De ældste skulle vistnok gå i kirke, men vi andre skulle så side hos Stine. Det var ikke spændende, især hvis det var sommer og fint vejr. Vi fik faktisk intet ud af at høre på prædiken og salmesang, sad bare der og længtes efter, at der blev sagt ammen.

En af de store begivenheder for Stine var, når hun skulle på sit årlige besøg hos os. Hun var dårligt gående, havde krykkestokke. At få hende læsset op i charabanc, en var en hel forestilling, hun var ikke ret høj, men til gengæld så rund og trivelig, og alt det tøj hun skulle have på, et stort sjal godt op om hovedet, det var jo en hel rejse bare det lille stykke vej op til "Langesminde"

Mange gamle mennesker kom faktisk aldrig uden for en dør på denne tid, så det var årets store fest at kunne få en tur i hestevogn. Der var heller ikke mange der havde bil på den tid, omkring 1930. Skulle man til Fåborg eller Svendborg, var det med hest eller vogn.

Når der blev slagtet gris til jul, skulle Stine have tæerne og ørene, det var en lækkerbissen for hende. Det står for mig som noget mærkeligt at spise griseøre, men nogen syntes vist nok, at det smagte dejligt. Som barn tænkte jeg ofte på, hvordan hun spiste dem, men man spurgte ikke. Det hørte til god opdragelse. Jeg husker, at hun altid sagde "tusinde tak". Det var jo meget, da tusinde jo var meget dengang især pengemæssigt.

Dette er sådan i store træk fra min barndom. Der bliver jo ved at dukke minder op, som måske kan blive nedfældet på papir engang med tiden.

Anna døde 11. november 2021.

I sin sidste tid var hendes erindringer især om, hvordan hun som stor pige trak køerne i koppel fra Hundstrup til Gundestrup, hvor de havde et par jordstykker, som de havde arvet efter hendes morfar, der havde været skovfoged under Hvidkilde. På vejen skulle hun forbi smedjen, og hvis der blev larmet derinde, var køerne ikke glade for at gå forbi. Så var der en frisk smeddreng der hjalp hende.

Hun var meget glad for arbejdet med køerne, især malke elskede hun. Når der skulle tages roer op om efteråret, blev de taget op med håndkraft. Et hårdt stykke arbejde. Det var altid hende der skulle gå tidligt i stalden før malkningen, hendes lillesøster var bange for køerne, så Anne nød at få "fri" fra markarbejdet og gå og hygge sig i den varme stald.